

ANÀLISI

José García
Montalvo

Catedràtic d'Economia de la UPF i director del CREMed

El petroli, un altre cop

El vell guió es repeteix. El preu del petroli es va disparar ahir fins a superar els 115 dòlars. L'anterior en-surt el vam patir el 2008 quan, al juliol, es va arribar al màxim històric, en termes nominals, de 146 dòlars per barril. La importància del recent increment del preu del petroli sobre la feble recuperació econòmica de molts països dependrà de si és transitori o permanent. En els anys 1973 i 1981 el salt en els preus va ser molt ràpid i, a més, sostingut durant força temps. L'escalada de preus viscuda durant la primera part del 2008 va ser molt diferent. Recordem que l'augment va ser molt breu: al final de l'any el preu havia caigut més de 100 dòlars, fins a situar-se en 40 per barril.

No hi ha dubte que el factor fonamental de l'augment dels preus del petroli de les últimes setmanes són les revoltes en països productors del nord d'Àfrica (en particular Líbia) i el temor que aquests problemes acabin contagi-ant altres països productors del Pròxim Orient. Ahir, la simple sospita que podia haver-hi un acord a Líbia, va fer caure el preu del petroli 3 euros. Per tant, es pot esperar que el preu del cru es relaxi quan les revoltes finalitzin. Òbviament, si les revoltes s'estenen, s'enquisten en forma de conflictes civils o en forma de règims inestables, la situació pot arribar a ser més permanent. En tal cas la recuperació econòmica es veuria compromesa: cada augment del 10% en el preu del petroli resta de manera directa en països de l'OCDE entre un 0,1% i un 0,2% del PIB anual durant tres anys consecutius.

Expositor de preus en una gasolinera ahir a Barcelona, on s'aprecien les últimes tarifes rècord ■ ORIOL DURAN

Però el perill més gran per a la recuperació és la reacció de la política monetària, no inclosa en el càlcul anterior. Si en resposta a l'augment de la inflació, els bancs centrals augmentessin els tipus d'interès, l'amenaça per al creixement seria encara més forta, especialment en països com Espanya. De fet, ahir mateix el BCE va suggerir que podria pujar els tipus en un futur pròxim. La inflació general a la zona euro és del 2,4%. No obstant això, la inflació subjacent, que en principi és la que millor reflecteix els elements permanents, perquè exclou els components més volàtils com el preu de l'energia, se situa en un còmode 1,2%. Però Trichet ja ha donat mostres de prestar poca atenció a la inflació subjacent: recordem que el 2008, davant l'impacte del preu del petroli sobre la inflació general, el BCE va pujar els tipus d'interès i més tard els va haver d'abaixar precipitadament. Solament si el BCE pensa que l'efecte sobre la inflació serà permanent, bé perquè el petroli es mantindrà alt bastant temps o pel seu efecte sobre les expectatives d'inflació futures, estaria justificat un augment de tipus en aquests moments.

I mentrestant el govern Zapatero ens ofereix una de les seves especialitats: la improvisació. En lloc de tenir un pla energètic a llarg termini, ens presenta una sèrie de mesures disperses i estrambòtiques: canviar les bombetes de les autopistes, reduir la velocitat màxima a 110 km per hora (amb una anàlisi dels beneficis, però no dels costos que suposa en pèrdua de temps per als ciutadans), subvencions per canviar rodes o reducció del preu del transport públic, sempre que ho paguin altres. I després diran que el dèficit de Catalunya és excessiu!